

Planprogram – Kommuneplanens samfunnsdel 2024 – 2036

- Timing av overordnede aktiviteter og planer fremover
- Felles planforutsetninger
- Planprogram

Timing av overordnede aktiviteter og planer fremover

Aktivitet	2022	2023	2024	2025	2026
Europeisk kulturhovedstad 2024					
Kommunevalg 2023					
Felles planforutsetninger		📄			
Planstrategi 2024-2027			📄		
Kommuneplanens arealdel 2022-2034	📄				📄
Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2036			📄		

Felles planforutsetninger – Kommuneplanens samfunnsdel 2024 – 2036

Dette dokumentet gir en punktvis og oppsummert forståelse av den virkeligheten vi skal legge til grunn for prosessen med revisjon av kommuneplanens samfunnsdel.

Bidrag er hentet fra Konjunkturbarometeret 2022, KS – Debattheft 2023, Statistisk Sentralbyrå, Bodø kommunes perspektivmelding og økonomiplan 2023-2026 samt faglige innspill fra administrasjonen i Bodø kommune.

Felles planforutsetninger – Kommuneplanens samfunnsdel 2024 – 2036

- ❑ **Globalt:** Vi lever i en verden med økende ustabilitet og usikkerhet. Agendaen vil bli preget av kriser i forhold til klima og miljø, konflikter og krig, sultkatastrofer og migrasjonsutfordringer. Dette vil medføre utfordringer på mange plan, og vil øke behovet for å raskere tilpasse seg nye rammebetingelser.
- ❑ **Regionalt:** Landsdelen vil ha økende verdiskaping innen havbruk, mineral og reiseliv, men vil slite med nedgang i folketall i distriktene og konsolidering og noe vekst i sentra.
- ❑ **Bodøsamfunnet:** Bodø skal utvikles til et fremtidsrettet og bærekraftig lokalsamfunn som skal være «fremst i skoen» og være proaktiv i forhold til å ta i bruk ny teknologi og nye løsninger. Den nye byen skal være fyrtårnet i en utvikling som også ivaretar eksisterende by og distriktene i Bodø. Hensynet til demokratisk medvirkning og samskaping skal ligge til grunn.
- ❑ **Befolkningsprognose:** Folketallet i kommunen vil øke svakt de kommende år, med en klar reduksjon i de yngre aldersgruppene og en like klar økning i de eldre aldersgruppene. Dette vil medføre et behov for omfordeling av ressurser fra oppvekstområdet til omsorgssektoren. Vi må tilrettelegge for et aldersvennlig samfunn.
- ❑ **Folkehelse og levekår:** Kommunen har utfordringer i forhold til at spesielt ungdom og unge voksne har slitt med psykisk helse og manglende fremtidstro. Samt at disse også rapporterer om manglende fremtidsoptimisme. Bodø har i likhet med andre bysamfunn utfordringer i forhold til høy inngang i boligmarkedet.
- ❑ **Kommuneøkonomi:** Kommunen har og vil ha en krevende økonomi de kommende år. Det er behov for å foreta strukturelle grep for å få en bærekraftig økonomisk drift. Lånebelastningen er svært høy, og det vil være behov i kommende år for å moderere investeringsnivået.

- ❑ **Kompetanse:** Mangel på kompetanse vil være en stor utfordring fremover. Kommunen skal være en attraktiv arbeidsplass og jobbe målrettet med rekruttering og kompetanseutvikling.
- ❑ **Tjenester:** Kommunen skal sørge for gode tjenester av høy kvalitet. Velferden og folkehelsen til innbyggerne avhenger av et godt samspill mellom kommune, frivillighet, næringsliv og kultur.
- ❑ **Klima og energi:** Bodø kommune skal utvikle seg til å bli et lavutslippssamfunn og må derfor utvikle seg i tråd med tilhørende prinsipper. Dette innebærer stort fokus på sirkulærøkonomi og fornybar energi.
- ❑ **Natur og miljø:** For å løse klima- og naturkrisen må en hensynta biologisk mangfold og planlegge utviklingen av Bodøsamfunnet i tråd med naturens premisser. Det skal tilrettelegges for dyr, planter og andre organismer i Bodøsamfunnet.
- ❑ **Næring:** Bodø har et mangfoldig og variert næringsliv. Utfordringen for kommunen vil ligge i å støtte og legge til rette for transformasjonen inn i det grønne skiftet og sikre fysisk tilrettelegging bla i forhold til tilstrekkelig med næringsarealer.
- ❑ **Mangfold:** Kommunen vil ha behov for å utvikle tjenester tilpasset innbyggere som utgjør et stort mangfold. Økt utenforskap og ulikhet i befolkningen, gjør at det fortsatt blir behov for å etablere og styrke tiltak som øker inkludering i samfunnslivet.
- ❑ **Samfunnssikkerhet:** Det vil være av betydning, innen samfunnssikkerhet og beredskap, å videre utvikle tverrsektorielt samvirke, samarbeid og samhandling.

Planprogram – Kommuneplanens samfunnsdel 2024 – 2036

Planprogrammet skal i hovedsak gjøre rede for formålet med planarbeidet og gjennomføring av planprosessen.
Planprogrammet sendes på høring i forbindelse med kunngjøring av oppstart av planarbeidet

Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2036 – *Ny plan!*

Planprogram skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn senest samtidig med varsel om oppstart og kunngjøring av planarbeidet. Etter høring skal planprogrammet fastsettes av formannskapet og kommunestyret.

Planprogram skal si noe om:

- Formålet med planarbeidet
- Planprosessen med frister og deltakere
- Opplegg for medvirkning
- Grupper som blir spesielt berørt
- Alternativer som vil bli vurdert
- Behov for utredning

«Attraktiv hovedstad i Nord»

Da bystyret vedtok samfunnsdelen 13. februar 2014, var det den første samfunnsdelen i Bodø kommune. I denne ble visjonen «Attraktiv hovedstad i Nord», første gang etablert som kommunens visjon.

Ved revisjonen av samfunnsplanen i 2017, og senere ved «faceliften» av denne i 2021, ble denne visjonen opprettholdt og videreført.

Bodø har siden denne visjonen ble innført oppnådd mange kåringer og mye anerkjennelse som attraktiv kommune og by. Sommeren 2016 fikk Bodø Statens pris som Norges mest attraktive by. I 2017 ble vi kåret til Norges beste kulturkommune og i 2018 ble vi kåret til årets sentrum. Og i 2019 ble det klart at vi skulle være Europeisk kulturhovedstad 2024.

Plan- og bygningsloven § 11-2

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer

Kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig (...).

Det er mange samfunnssektorer og interessenter som må spille på lag for å skape attraktive og gode steder. Samfunnsdelen av kommuneplanen er verktøyet for kommunens helhetlige planlegging:

- Kommunesamfunnet som helhet og
- Kommunen som organisasjon.

I kommuneplanens samfunnsdel synliggjøres utfordringer, mål og strategier for kommunes organisasjon. Samfunnsdelen tar er arenaen for å ta de overordnede strategiske valg for utviklingen av kommunesamfunnet.

Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2033 – Gjeldende plan

I forbindelse med kommunevalget i år, og utarbeidelse av planstrategi 2024-2027, skal bystyret ta stilling til om samfunnsdelen skal revideres eller beholdes slik den er. Arbeidet med planstrategien vil starte i år. I arbeidet med dette planprogrammet foregripes denne prosessen, og bystyret tar tidligere stilling til behovet for revisjon av samfunnsplanen.

Gjeldende samfunnsdel er utarbeidet med tanke på skape stolthet, optimisme og framtidstro internt og eksternt. Planen har fungert som et mobiliseringsløft for Bodø.

Planen består av 1 visjon – 3 hovedmål – 8 satsingsområder.

Hvert satsningsområde mål og strategier er formulert som «slik vil vi ha det» og «dette vil vi gjøre». Samfunnsdelen 2021-2033 har følgende inndeling:

Visjon «Attraktiv hovedstad i nord».

Hovedmål

- Bodø – mennesket i sentrum
- Bodø – smart og grønn
- Bodø – motor i nord

Satsningsområder

1. Samskaping
2. Livsfaser
3. Folkehelse og mangfold
4. Bærekraftig byutvikling
5. Kulturkommunen Bodø
6. Kompetanse og innovasjon
7. Vekstkraft og regional utvikling
8. Sikkerhet og beredskap

Plansystem i Bodø
kommune

•••

- Samfunnsdel (PBL § 11-2)
- Arealdel (PBL § 11-5)
- Perspektivmelding

- Økonomiplan/handlingsdel
(PBL § 11-1 / KL § 44)

For å opprettholde samfunnsdelen som et aktivt politisk styringsdokument må den være oppdatert og aktuell. Bodø har utviklet seg og oppnådd mye de siste årene. Mye er i samsvar med satsninger i samfunnsdelen, andre satsninger har kommet til. Det er behov for å se på hva vi har oppnådd og justere kursen i samsvar med nye føringer og behov.

Ved revisjon av samfunnsdelen skal bystyret prioritere mål og satsningsområder for bodøsamfunnet. Samfunnsdelen inneholder ikke tiltak. Tiltak skal spilles inn og utformes i utdypende kommunedelplaner og fag- og temaplaner.

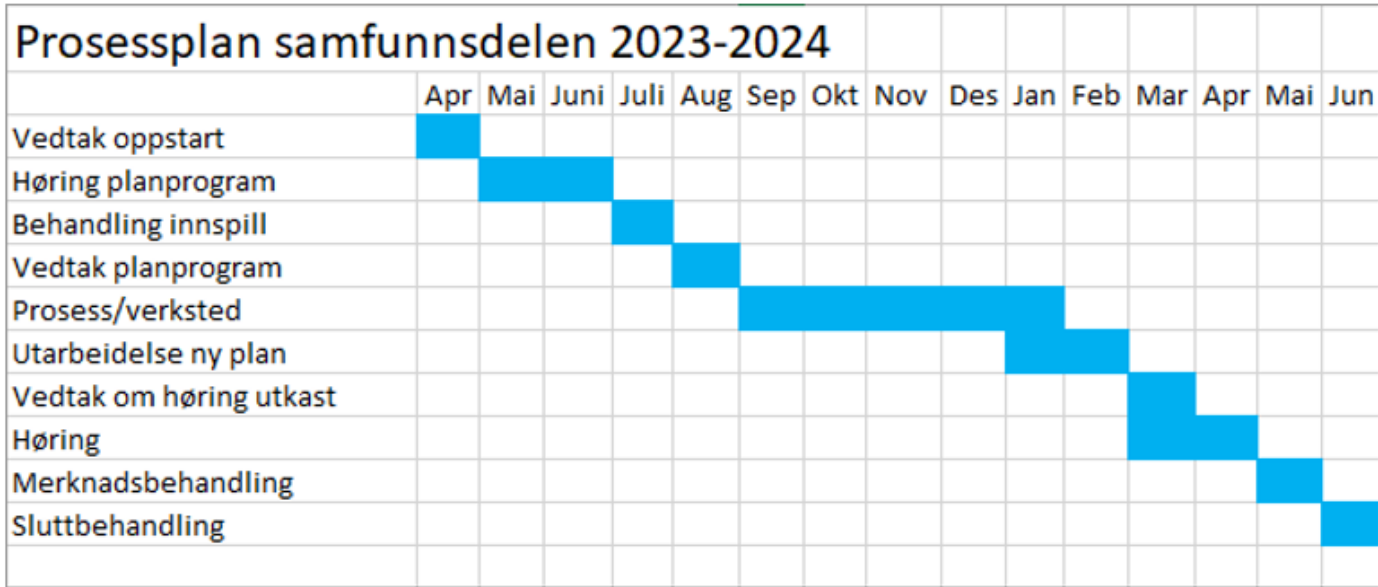
Det anbefales at det ved denne revisjon av samfunnsdelen, skjer en nedskalering i omfang i forhold til gjeldende plan. I tillegg at strukturen bringes i samsvar med metodikken i kommunens plan- og styringssystem – Framsikt. Dette betyr en visjon og 4-6 satsningsområder som det knyttes hovedmål og delmål til. Det legges opp til at samfunnsdelen fortsatt skal være strategisk, mobiliserende og sektoruavhengig. Det betyr en innretning av samme type som i dag.

Ved revisjonen i 2021 fremkom synspunkter fra flere hold om at det var ønskelig med et bytte av visjon. Denne har som nevnt lagt fast siden 2014, og mye har vært oppnådd siden da. Det legges derfor opp til at det gjennomføres en visjonsprosess tidlig i planprosessen, og at en ny visjon blir styrende for den øvrige innretning.

Prosesser omkring bærekraftsmålene som starter våren 2023 vil spille inn i arbeidet med kommuneplanen.

Planprosessen

Det anbefales en prosess med oppstart våren i år og med endelig vedtak i Bystyret våren/sommeren 2024.

Figur 1 Prosessplan

Det er viktig å sikre bred medvirkning og en åpen prosess. Kommunen har et særlig ansvar i å påse tilgjengelighet for alle – også i planprosessene, og å unngå diskriminering og at hensynet til barn- og unges interesser er ivaretatt. I tillegg til kommunale organer, råd og utvalg skal næringsliv, frivillige organisasjoner og befolkningen inviteres til å delta i prosessen.

Organisering

Den formelle organiseringen av arbeidet med ny samfunnsdel tenkes slik:

Figur 2 Organisering

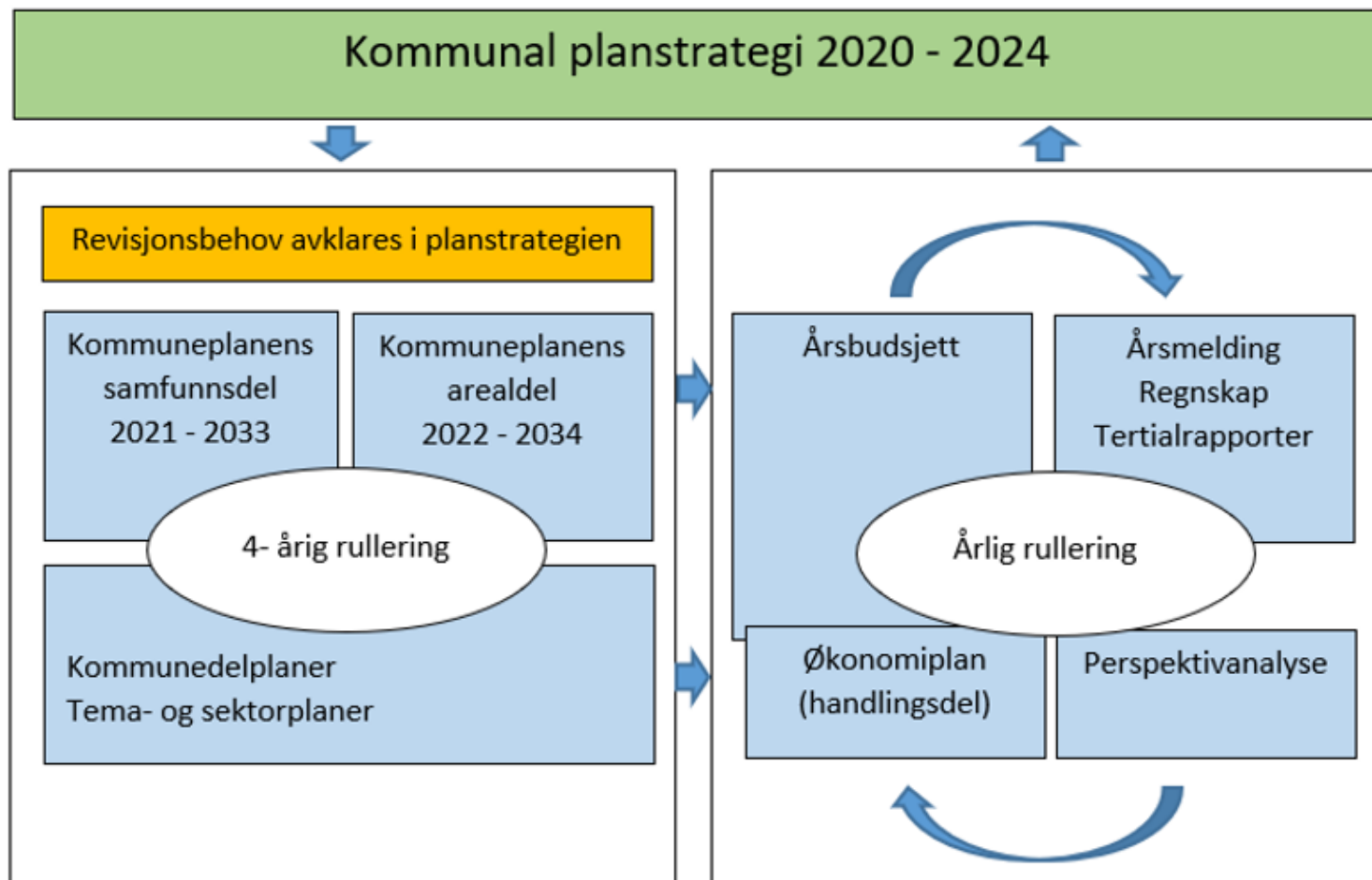
Bystyret fatter alle beslutninger/vedtak underveis i prosessen og skal også foreta de endelige prioriteringene i Samfunnsdelen. Formannskapet er styringsgruppe for arbeidet og involveres underveis i de ulike prosesstrinnene. Utvalgene (- og råd) involveres innenfor sine fagområder. Kommunedirektøren med ledergruppen er ansvarlige for arbeidet. Arbeidet med plandokumentet gjennomføres av en arbeidsgruppe hvor alle avdelingene er representert og hvor Samfunns- og næringsavdelingen har en koordinatorfunksjon.

Plansystem

Revisjonen av samfunnsdelen er en god anledning til å se på hele kommunenes plansystem som styringsverktøy. Bodø kommune har mange planer. Et mål må være at det er sammenheng i plansystemet slik at mål- og satsningsområder i samfunnsdelen finnes igjen i delplaner, fag- og temaplaner, og i økonomiplan og budsjett.

Innføringen av Framsikt som plan- og styringssystem i Bodø kommune gir en unik mulighet til å styrke den «røde tråd» og at de ulike elementer i plansystemet henger sammen. Framsikt legger opp til nettopp dette, og at det skal/kan abonneres på «objektene» i plansystemet.

Figur 3 Plansystem i Bodø kommune

Den «røde tråden» i Framsikt

Figur 4 organisering

Vi jobber hardt for å skape en

«Attraktiv hovedstad i nord»

- ✓ *Årets trafiksikkerhetskommune 2014*
  - ✓ *Norges mest attraktive by 2016*
  - ✓ *Norges beste kulturkommune i 2017*
    - ✓ *Årets sentrum i 2018*
- ✓ *2019: Europeisk kulturhovedstad 2024*
  - ✓ *Eliteseriemester 2020 og 2021*
- ✓ *2022 – Beslutning om bygging av ny flyplass*